

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1
Competencies of School Administrators Affecting Student Care
and Support System In schools under the Office of Nakhon
Pathom Primary Educational Service Area 1

¹กฤษณา สังครุท Krisana Sangkhрут

²พระครูปลัดสุวัฒนสังจคุณ Phrakhrualadsuvaddhanasaccaguna

¹²คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

¹²Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University

¹Corresponding author, e-mail: kraitsana741@gmail.com

Received September 15, 2023; Revised June 28, 2024; Accepted: June 30, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 การศึกษาในครั้งนี้ได้อาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มประชากรตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำนวน 321 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม 1 วิเคราะห์หาค่าความเที่ยง ของแบบสอบถามโดยภาพรวม และรายด้าน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 เท่ากับ 0.970 และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 เท่ากับ 0.901 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ ขั้นตอน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า 1.การวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. การทดสอบสมมติฐานพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและจูงใจ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารจัดการ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

คำสำคัญ: สมรรถนะผู้บริหาร; การดูแลนักเรียน; ระบบการช่วยเหลือ; เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

Abstract

This research article has the objective of this research was to study the performance of school administrators in schools under the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1 to study the performance of school administrators affecting the student care and support system. In schools under the Office of Nakhon Pathom Primary Educational Service Area 1. This study relies on a questionnaire as a tool for data collection. From the sample population is 321 school administrators and school teachers under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1. The instruments used were questionnaires. Analyze the precision (Reliability) of the questionnaire as a whole and each side. The confidence value of the questionnaire was obtained. Competencies of School Administrators in schools under the Office of Nakhon Pathom Primary Educational Service Area 1 was 0.970 and the reliability of the student care and support questionnaire. in schools under the Office of Nakhon Pathom Primary Educational Service Area 1 equal to 0.901. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. and stepwise multiple regression analysis by using a ready-made program. The results of the study found that: 1. The analysis of the competency of school administrators under the Office of Nakhon Pathom Primary Educational Service Area 1 found that the overall level was at a high level. 2. The analysis of data on student care and support systems in schools under the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1 found that the overall level was at a high level. 3. Testing the hypothesis found that the competency of school administrators consisted of 7 aspects: achievement-oriented good service Team work Analysis and synthesis communication and motivation Personnel Potential Development and vision Affecting the management of the student support system in schools under the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1 with statistical significance at the 0.05 and 0.01 levels.

Keywords: Executive Competency; Student Care; Support System; Primary Educational Service Area

บทนำ

สถานการณ์ ของโลกในศตวรรษที่ 21 (ระหว่าง ค.ศ. 2001 - 2100) มีการเปลี่ยนแปลง ที่ส่งผลกระทบต่อองค์การและพลเมืองโลกหลายด้านได้แก่ ความผันผวนทาง เศรษฐกิจ การเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลก การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ รวดเร็ว การเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวก็คือการพัฒนาคุณภาพของคน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไทย ให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมและกำหนดสังคมไทยมีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์คือ มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข บริหารจัดการ ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และความสมดุลเพื่อให้บริหารจัดการ การศึกษา บรรลุผลสำเร็จ (อมรรัตน์ เตชะนอก, 2563)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้โดยมีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือ ที่ชัดเจน มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ ซึ่งระบบการช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากในการที่จะพัฒนานักเรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และเป็นคนไทยยุคใหม่ที่มีความสมบูรณ์แบบทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ตลอดจนมีจิตสำนึกเพื่อสังคม นอกจากนี้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในสถานศึกษายังเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอน วิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงต้องอาศัยความรักและความเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมอันจะเป็นกรอบป้องกันปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมเนื่องจาก ความหลากหลายในแต่ละปัญหาที่เกิดขึ้น การดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากครูทุกคนโดยต้องมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีหลักฐานการปฏิบัติงานที่มีเทคนิควิธีการหรือ การใช้เครื่องมือต่างๆ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ที่ต้องใช้ความร่วมมือจากทุก ฝ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม อันจะสร้างสังคมที่ดี นำ อยู่ ปลุกฝังเยาวชนของชาติให้เป็นคนดีของสังคมที่ยั่งยืน (นัฏพันธ์ ดิศเจริญ, 2565)

ในยุคการปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องมีผู้บริหารมีอาชีพหลักดันให้โรงเรียนบรรลุความสำเร็จตามภารกิจ และบทบาทหน้าที่ และผู้บริหารมีอาชีพจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่เอื้อต่อความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้กระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง และการบริหารโดยใช้คณะบุคคล ตลอดจนการบริหาร

โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามแนวการกระจายอำนาจการบริหาร ซึ่งเน้นผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ นักเรียน และชุมชน มาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงอยู่ในฐานะผู้นำครู และบุคลากรทางการศึกษา จึงจำเป็นต้องแสวงหาความร่วมมือ เพื่อให้วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา บรรลุผลด้วยการแสดงออกอย่างมีศาสตร์และศิลป์ สนับสนุนให้มีการบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ไม่ยึดติดกับการบริหารแบบเดิมที่มุ่งทำตามนโยบาย หรือตามที่ส่วนกลางกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการศึกษาไทยในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการจัดการศึกษาท่ามกลางกระแสแห่งความเป็นโลกาวิวัฒน์ ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขการปรับเปลี่ยน การแข่งขัน เพื่อสร้างข้อได้เปรียบ และความมุ่งมั่นของสังคมที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง และมีความหลากหลาย ส่งผลกระทบต่อทุกสาขาวิชาชีพโดยเฉพาะด้านการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้ความสามารถที่มีอยู่มาบริหารจัดการการศึกษา และภาระงานที่รับผิดชอบอยู่ให้บังเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ยิ่งขึ้นสะท้อนถึงการเป็นผู้ที่มีศักยภาพ มีภาวะผู้นำ มีความสามารถรอบด้านทั้ง เก่งคน เก่งงาน และเก่งวิชาการ เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามีความภาคภูมิใจ และองอาจในฐานะที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในระดับสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น พัฒนาสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอน และปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญ และถือเป็นหัวใจของระบบการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา ในปัจจุบันในช่วงระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา นักวิจัยได้พิสูจน์ว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่ดี มีประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์กับโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับฮอยและมิสเคิล (Hoy & Miskel) ที่ได้นำเสนอตัวช่วยสำคัญด้านผลลัพธ์ของโรงเรียนที่แสดงถึง คุณลักษณะของความสำเร็จของโรงเรียน ไว้ 3 ประการได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ 2) ความพึงพอใจในงานของครูและ 3) การรับรู้ต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนทั้งหมด (Hoy & Miskel, 2001)

ด้วยเหตุนี้ การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยเหลือเด็กที่เป็นอนาคตของชาติ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข ซึ่งสถานศึกษาเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของเด็กนักเรียนดังนั้น สมรรถนะของผู้บริหารจึงมีความจำเป็นในการช่วยผลักดันให้การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1
2. เพื่อศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1
3. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วยวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผู้วิจัยกำหนดการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 107 โรงเรียน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 321 คน ซึ่งการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางสำเร็จรูป เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลเกี่ยวกับคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Close Ended Question)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม และด้านที่ 2 สมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ 2) การสื่อสารและจูงใจ 3) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร 4) การมีวิสัยทัศน์ ซึ่งใช้คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likers (รุจเรขา วิทยาวุฑฒิกุล, 2553)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนา 4) การป้องกันและแก้ไขปัญห และ 5) การส่งต่อภายในและภายนอก ซึ่งใช้คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแบบของ Likers (รุจเรขา วิทยาวุฑฒิกุล, 2553)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนบุคคลเกี่ยวกับคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ ขนาดของสถานศึกษา โดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา และ การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารระบบดูแลนักเรียน ซึ่งใช้คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแบบของ Likers (รุจเรขา วิทยาวุฑฒิกุล, 2553) สำหรับการแปลผลการวิจัยของแบบสอบถามผู้วิจัยจะแปลผลเป็น 5 โดยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอธิบายโดยคำนวณช่วงความกว้างของข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยแบ่งเป็นช่วงเท่าๆ กันดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2554)

3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.90 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการสื่อสารและจิตใจ มีระดับความคิดเห็นสูงสุดที่ค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมาคือด้านการบริการที่ดี ที่ค่าเฉลี่ย 3.93 และน้อยที่สุดคือในด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ที่ค่าเฉลี่ย 3.81

1.1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.89 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.01 รองลงมาคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งมั่นในการพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่อง” ที่ค่าเฉลี่ย 3.90 และน้อยที่สุดคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษามักจะนำนวัตกรรม/ทางเลือกใหม่ๆ มาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน” ที่ค่าเฉลี่ย 3.80

1.2 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 ด้านการบริการที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษาทำให้ระบบบริการของสถานศึกษาดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 3.99 รองลงมาคือในข้อ “ผู้บริหารศึกษามีการพัฒนาระบบการบริการให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง” ที่ค่าเฉลี่ย 3.93 และน้อยที่สุดคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงระบบบริการอยู่เสมอ” ที่ค่าเฉลี่ย 3.91

1.3 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.89 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษาได้เข้าร่วมประชุมวิชาการ/อบรม/สัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอยู่บ่อยครั้ง” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 3.94 รองลงมาคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษาหาโอกาสศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย” ที่ค่าเฉลี่ย 3.90 และน้อยที่สุดคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นด้านวิชาการจากบุคลากรในสถานศึกษา” ที่ค่าเฉลี่ย 3.86

1.4 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.92 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับบุคลากรในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.07 รองลงมาคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทความเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสม” ที่ค่าเฉลี่ย 3.93 และน้อยที่สุดคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนบุคลากรภายในสถานศึกษาอยู่เสมอ” ที่ค่าเฉลี่ย 3.80

1.5 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.81 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาต่างๆในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.05 รองลงมาคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษามีการเสนอทางเลือก/แนวทางในการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในการ

ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี” ที่ค่าเฉลี่ย 4.03 และน้อยที่สุดคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี” ที่ค่าเฉลี่ย 3.94

1.6 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 ด้านการสื่อสารและจูงใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.00 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารกับบุคลากร” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.09 รองลงมาคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและปฏิบัติงานเป็นอย่างดี” ที่ค่าเฉลี่ย 4.04 และน้อยที่สุดคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคในการบริหารงานให้บุคลากรภายในสถานศึกษามีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ” ที่ค่าเฉลี่ย 3.91

1.7 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.82 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 3.88 รองลงมาคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษา” ที่ค่าเฉลี่ย 3.86 และน้อยที่สุดคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษามีความรอบรู้ให้คำปรึกษาแนะนำให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี” ที่ค่าเฉลี่ย 3.73

1.8 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.92 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษามีการยอมรับในการเปลี่ยนแปลงวิธีการต่างๆในการบริหารตามสถานการณ์ปัจจุบัน” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.06 รองลงมาคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษา” ที่ค่าเฉลี่ย 3.90 และน้อยที่สุดคือในข้อ “ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ได้สอดคล้องนโยบายของ สพฐ.” ที่ค่าเฉลี่ย 3.87

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.88 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 3.93 รองลงมาคือด้านการส่งเสริมพัฒนา ที่ค่าเฉลี่ย 3.91 และน้อยที่สุดคือในด้านการส่งต่อภายในและภายนอก ที่ค่าเฉลี่ย 3.83

2.1 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.90 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ครูที่ปรึกษามีการวางแผนในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนตามกำหนดเวลาที่เหมาะสม” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 3.95 รองลงมาคือในข้อ “ครูที่ปรึกษาเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลนักเรียน” ที่ค่าเฉลี่ย 3.91 และน้อยที่สุดคือในข้อ “ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญ ในการจัดระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียน” ที่ค่าเฉลี่ย 3.87

2.2 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียนโดยพิจารณาจากข้อมูลหลาย ๆ ด้าน” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.01 รองลงมาคือในข้อ “ครูที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียนได้ตรงตามพฤติกรรม ของนักเรียน” ที่ค่าเฉลี่ย 3.95 และน้อยที่สุดคือในข้อ “ครูที่ปรึกษาปกปิดข้อมูลของนักเรียน โดยรักษาความลับของนักเรียน” ที่ค่าเฉลี่ย 3.87

2.3 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านการส่งเสริมพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.91 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน อย่างต่อเนื่อง” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.05 รองลงมาคือในข้อ “ครูที่ปรึกษาให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน” ที่ค่าเฉลี่ย 3.97 และน้อยที่สุดคือในข้อ “ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประชุมของโรงเรียน เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน” ที่ค่าเฉลี่ย 3.78

2.4 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.85 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ครูที่ปรึกษาลงมือปฏิบัติจริงในการแก้ไขปัญหา นักเรียน” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 3.88 รองลงมาคือในข้อ “ครูที่ปรึกษามีจิตวิทยาในการให้คำปรึกษา โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อแก้ไขปัญหาให้นักเรียน” ที่ค่าเฉลี่ย 3.86 และน้อยที่สุดคือในข้อ “โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อแก้ไขปัญหาให้นักเรียน” ที่ค่าเฉลี่ย 3.81

2.5 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ด้านการส่งต่อภายในและภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.83 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ครูที่ปรึกษามีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ถูกส่งต่อ” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 3.88 รองลงมาคือในข้อ “ครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งต่อ” ที่ค่าเฉลี่ย 3.86 และน้อยที่สุดคือในข้อ “ครูแนะแนวให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน” ที่ค่าเฉลี่ย 3.76

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การทดสอบสมมติฐานที่ว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 โดยที่มีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก ($R = 0.974$) และสามารถพยากรณ์ได้ถึงความน่าเชื่อถือร้อยละ 94.90 ($R^2 = 0.949$) ส่วนอีกร้อยละ 5.10 คือปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากปัจจัยที่ใช้ในการศึกษา

3.1 จากการวิเคราะห์พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 7 ด้าน ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยที่แต่ละปัจจัยสามารถพยากรณ์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ดังนี้

3.2 เมื่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เพิ่มขึ้น 0.076 หน่วย

3.3 เมื่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริการที่ดี เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เพิ่มขึ้น 0.126 หน่วย

3.4 เมื่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เพิ่มขึ้น 0.112 หน่วย

3.5 เมื่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เพิ่มขึ้น 0.387 หน่วย

3.6 เมื่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารและจูงใจ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เพิ่มขึ้น 0.081 หน่วย

3.7 เมื่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เพิ่มขึ้น 0.070 หน่วย

3.8 เมื่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เพิ่มขึ้น 0.093 หน่วย

อภิปรายผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐมเขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการสื่อสารและจูงใจ มีระดับความคิดเห็นสูงสุด รองลงมาคือด้านการบริการที่ดี และน้อยที่สุดคือในด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐมเขต 1 ได้มีการพัฒนาสมรรถนะในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง และนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารโดยมุ่งเน้นการทำงานร่วมกัน ซึ่งมีการจูงใจให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการบริหาร เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในการบริหารที่ดียิ่งขึ้นซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของจิรพรรณ หิรัญวรเสถียร ที่ได้กล่าวถึงสมรรถนะไว้ว่า หมายถึง ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะของบุคคล (Attributes) ที่แสดงออกทั้งวิธีคิดและพฤติกรรมในการ ทำงานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล ในหน้าที่รับผิดชอบให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถสังเกต วัด ประเมินและพัฒนาได้ส่งผลให้เกิดความสำเร็จ ตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐาน ที่องค์กรกำหนดไว้ (จิรพรรณ หิรัญวรเสถียร, 2555) สอดคล้องกับฐิฎฐารว ศรีจันทร์เวียง ได้กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะของ บุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ

ต่างๆ ได้ครอบคลุมปัญหา ซึ่งมีทั้งภายในและภายนอก ที่ส่งผลต่อการบริหารขององค์กร เมื่อได้ประเด็นปัญหาที่ชัดเจนแล้วนำมารวบรวมเป็นข้อมูล จัดระบบเพื่อนำมาแก้ไขปัญหาก็จะสามารถนำมาวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการในองค์กรได้อย่างเหมาะสม รวมถึง การพัฒนาศักยภาพบุคลากร คือกระบวนการต่างๆ เช่น การให้การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ตลอดจนการให้คำปรึกษานิเทศ กำกับติดตาม เป็นต้น เพื่อที่มุ่งหวังให้เกิดความรู้ ทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติงานและ ส่งผลให้องค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ชานาญสุรินาม, 2554) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของนิลลาร์ตัน โทมัส กล่าวว่า การบริการที่ดี เป็นการศึกษาความต้องการของผู้รับบริการตั้งบุคคลภายในและภายนอก แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความต้องการของผู้รับบริการมาวิเคราะห์บนพื้นฐานความต้องการของผู้รับบริการ โดยมีการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ และมีความตั้งใจเต็มใจ กระตือรือร้นในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ และ การสื่อสารและการจูงใจ การเป็นผู้นำในกิจการทั่วไป สามารถใช้เทคโนโลยี พูด เขียน ประสานเครือข่าย ได้ตอบในสถานการณ์ ต่างๆ ได้และสามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นยอมรับและคล้อยตามเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ที่วางไว้และเข้าใจตรงกัน (นิลลาร์ตัน โทมัส, 2557) สอดคล้องกับแนวคิดของสมภพ ดวงข่ม กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม คือการทำงานของกลุ่มบุคคลที่มี จุดประสงค์เดียวกันร่วมกันปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างโดยมีการพึ่งพาอาศัย ซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลเพื่อให้งาน บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ร่วมกัน อาจเป็นทีมงานถาวรหรือทีมงานชั่วคราวเพื่อวัตถุประสงค์ใด วัตถุประสงค์หนึ่ง โดยเฉพาะความสำคัญของการทำงานเป็นทีม การทำงานเป็นทีมมีความสำคัญในองค์กรเป็นอย่างมาก ไม่เพียงแต่ทีมงานจะช่วยทำให้วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน บรรลุเป้าหมายเท่านั้น (สมภพ ดวงข่ม, 2554)

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยพบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ประกอบด้วยสมรรถนะ 7 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและจูงใจ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการมีวิสัยทัศน์ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบถึงองค์ความรู้ใหม่คือ ในการปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น ผู้บริหารสถานเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น โดยสมรรถนะผู้บริหารต่างๆ เป็นปัจจัยหลักเพื่อเป็นแนวทางให้กับครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษามีต้นแบบในการปฏิบัติงาน และสามารถปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

บทสรุป

จากการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งสมรรถนะหลัก 4 ด้าน และสมรรถนะรอง 4 ด้าน รวมเป็น 8 ด้าน จากนั้นจึงทำการเก็บข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและจูงใจ ด้านการพัฒนา ศักยภาพบุคลากร และด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 และ 0.01 ยกเว้นเพียงด้านการพัฒนาตนเอง ที่ไม่ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการวางแผน เพื่อออกแบบนโยบายเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ให้สูงมากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 สามารถนำผลการศึกษามาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของตนเอง เพื่อให้สามารถสนับสนุนให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปในทางที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

- 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากงานวิจัยว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะพัฒนาปรับปรุง ให้มีการนำนวัตกรรม/ทางเลือกใหม่ๆ มาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้นในการพัฒนางานอยู่เสมอ
- 2) ด้านการบริการที่ดี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากงานวิจัยว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงระบบบริการอยู่เสมอ รวมถึงรับฟังเสียงตอบรับจากผู้ที่มาติดต่อหรือผู้ปกครองมีแนวโน้มไปในทิศทางพึงพอใจ และผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงประโยชน์ที่นักเรียนได้รับเป็นสำคัญ
- 3) ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากงานวิจัยว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนบุคลากรภายในสถานศึกษาอยู่เสมอ ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติงานของบุคลากร ให้ขวัญกำลังใจ และให้การสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาอย่างเสมอ
- 4) ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากงานวิจัยว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี มีความคิดเชิงระบบในการแก้ไขปัญหา และมีการวางแผนงาน/โครงการ ได้อย่างเหมาะสม
- 5) ด้านการสื่อสารและจูงใจ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากงานวิจัยว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะสามารถจูงใจ และโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตาม พัฒนาความสามารถในการสื่อสารกับบุคลากร และมีเทคนิคในการบริหารงานให้บุคลากรภายในสถานศึกษามีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ
- 6) ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากงานวิจัยว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะมีความรอบรู้ให้คำปรึกษาแนะนำให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี สามารถช่วยแก้ไขปัญหาให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาได้ และมีการส่งเสริมให้บุคลากรภายในสถานศึกษาให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- 7) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากงานวิจัยว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะมีวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาที่ทันสมัยและสร้างสรรค์ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ได้สอดคล้องนโยบายของ สพฐ. และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ที่เป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2554). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.

- จิรพรรณ หิรัญวรเสฏฐ์. (2555). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอ เสริมงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชำนาญ สุรินาม. (2554). สมรรถนะของผู้บริหารและคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 2. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ฐิณฐาว์ ศรีจันทร์เวียง. (2553). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: แอล ที เพรส จำกัด.
- ณัฐพันธ์ ดิศเจริญ. (2565). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. *Journal of Arts Management*, 6(2): 89-104.
- นิลลารัตน์ โตมาก. (2557). การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนานาสมรรถนะของหัวหน้าศูนย์พัฒนานาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- รุจเรขา วิทยาอุทกพิกุล. (2553). การพัฒนาแบบจำลองเครือข่ายทางสังคมเพื่อเพิ่มผลผลิตงานวิจัยของอาจารย์ใน มหาวิทยาลัยวิจัยไทย. *วารสารวิจัย สมาคมทองสมุดแห่งประเทศไทย*, 8(1): 56-71.
- วรมน วิตะเสวีระ. (2557). กลยุทธ์การพัฒนากิจกรรมดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. *วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต*. สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สมภพ ดวงขุ่ม. (2554). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- หัสพงศ์ งานดี. (2551). การศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน: กรณีศึกษา. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. สาขาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา. คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรรัตน์ เตชะนอก. (2563). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21. *Journal of Modern Learning Development*, 5(6): 23-39.

Hoy & Miskel. (2001). *Educational administration: Theory-research-practice* (4th ed).
Singapore: McGraw – Hill.

